SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 5. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 2 Mars 1909. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 29 Årg.

Edouard Risler.

Åter ha vi haft besök af den nu till vår tids största pianomästare öfverallt räknade Edouard Risler, som naturligtvis inför nästan fylld salong på Musikaliska akademien gifvit två konserter i förra månaden. Till hans porträtt, som vi med anledning däraf intaga i detta nummer, bifogas följande biograska notiser.

Edouard Risler är född d. 23 febr. 1873, i Baden-Baden. Modern var tyska och fadern, fransman, slog sig sedan ned i Elsass. Edouard Risler var åren 1883—90 elev vid Pariskonservatoriet, där han hade den utmärkte pianisten Louis Diémer till lärare och i teori åtnjöt undervisning af Théodore Dubois. Snart vann han första pris i pianospel och komposition. Efter att ha lämnat konservatoriet företog han konst- och studieresor i Tyskland, där han en tid tog undervisning af den utmärkte pianisten Bernh. Stavenhagen åfvensom af O. Lessman och Eugen d.Albert. Sedan 1894 är konstnären bosatt i Paris, där han ofta uppträdt i Salle Pleyel samt på Colonnes och Lamoureuxs stora symfonikonserter.

Carl Lejdström.

Särskildt har han gjort sig berömd som Beethoven-spelare, och för några år sedan berättas han på 9 konserter ha spelat alla Beethovens 32 sonater. Han är nu en världsberömd konstnär, som gjort vidsträckta konsertresor.

Första gången Risler konserterade här var i sept. 1901 tilsammans med Henri Marteau. Sedan kom han hit året därpå och gaf 2 konserter under oktober i Musikaliska akademien; 1906 i slutet af januari hade man ånyo tillfälle att få höra den utmärkte konstnären, då han i sistnämnda lokal gaf två Beethoven-aftnar.

Vid konserterna under detta besök upptog programmet vid den första, d.

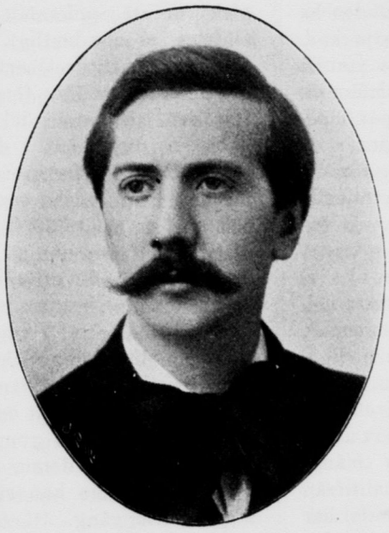

Edouard Risler.

Wilhelm Stenhammar.

23 febr., Schuberts Impromptu, B-dur, Beethovens sonat op. 90, E-moll; Schumanns »Symfoniska etuder» och af Chopin, Fantasie, F-moll, Mazurka, A-moll, Valse Ass-dur, Impromptu Gess-dur och ballade Ass-dur. Andra konserten d. 26 febr. var ägnad åt Beethoven, af hvars sonater konstnären spelade Waldstein-sonaten, op. 53, C-dur; Appasionatan, op. 57, F-moll, och op. 111, C-moll. Den förtjusta publikens intensiva applåder framkallade beredvilligt gifna extranummer. Rislers spel var äfven nu mästarens, men det föreföll oss som han denna gång mer än förr lade an på styrka i anslaget.

Konstnären synes på sista tiden ha gjort till sin uppgift att framföra kompositioner af de nya franska, moderna komponisterna. Så spelade han nyligen på en konsert i Berlin en sonat, E-moll, af Paul Dukas, en, som det säges, mycket bizarr komposition, samt stycken af Fauré, Chabrier och Debussy, hvilka voro mera besynnerliga än njutningsbara. Några kompositioner af honom själf känner man icke, och det uppgifves att han »icke komponerar», hvilket om det skedde i de nämnda moderna fransmännens stil, icke skulle höja hans ära, särskildt hvad mr Debussy beträffar.

Carl Lejdström.

Då vår f. d. operasångare Carl Lejdström för tre år sedan vid slutet af året gjorde besök härstädes var det meningen att han skulle börja ett gästspel å Kgl. teatern och hans uppträdande som Wolfram i »Tannhäuser» var redan annonseradt, då gästspelet på grund af iråkad heshet blef inställdt. Nu få vi i början af denna månad höra honom som konsertsångare vid hans till d. 5 mars bestämda konsert på Musikaliska akademien. Om sedermera något gästspel af honom på operan äger rum, ha vi oss nu ej bekant. Det är nu sju år sedan sångaren lämnade densamma, där han i åtta år hörde till de bästa förmågorna och åtnjöt stor popularitet. Han har sedan, såsom vi veta förvärfvat sig anseende som opera- och konsertsångare i Tyskland och äfven tillhört elit-truppen af Bayreut-sångarne. Efter profsjungning där i maj 1903 uppträdde han med framgång på konserter därstädes och engagerades året därpå att sjunga Klingsors parti i »Parsifal», hvilket han sedan under ett par år utfört.

Carl Victor Lejdström är född i Stockholm d. 25 oktober 1872, yngre broder till n. v. sångläraren vid Musikal. akademien, dir. Oscar Lejdström, som äfven utbildat honom i sångkonsten. Efter att ha genomgått Reallläroverket äfvensom Frans Schartaus Handelsinstitut ägnade han sig åt konsten på allvar och hade operascenen till mål, hvarför han ock i två år tog undervisning i plastik af en så god lärare som Anders Willman. Innan han trädde fram på scenen fick man tillfälle att i konsertsalen göra bekantskap med den unge sångarens vackra, fylliga och rätt omfångsrika, dock ännu litet tunga röst.

Sin första debut på operan gjorde herr Lejdström med framgång d. 14 febr. 1894 såsom *Max* i »Alphyddan», hans nästa debutrol blef under april *Escamillo* i »Carmen», där sångarens för scenen fördelaktiga figur och apparition gjorde sig än mera gällande. Härefter följde samma år engagement. Bland öfriga sedan af honom utförda partier kunna vi nämna *Lothario* i »Mignon», *Diego* i »Estrella di Soria», *Bazil* i »Barberaren», *Silvio* i »Pajazzo», *Härroparen* i »Lohengrin», *Alfonso* i »Leonora», *Lescaut* i »Manen», *Richard* i »Vårdrottningen», *Belcor* i »Kärleksdrycken», *Frederic* i »Lakmé», *Bustamente* i »Navarresiskan», *Valdemar* i »Valdemarskatten», titelrollen i »*Mefistofeles*», *Papageno* i »Trollflöjten», *Mazetto* och *Leporello* i »Don Juan», *Almaviva* och *Figaro* i »Figaros bröllop», och under de sista åren, 1901: *Mercutio* i »Romeo och Julia», *Nevers* i »Hugenotterna», *Donner* i »Rhenguldet», *Marcel* i »Bohème», hertig *Robert* i »Jolantha»; 1902: *Holländaren* i »Den flygande Holländaren», *Junker Kurt* i Hallèns »Valborgsmässa», *Hans Sachs* i »Mästersångarne» och *Wolfram* i »Tannhäuser». Särskildt som Hans Sachs gaf hr Lejdström en framställning af stort kostnärligt värde.

Då vi i denna årgångs första nummer infört dir. Oscar Lejdströms porträtt med biografi, begagna vi tillfället att nu i densamma kort därefter äfven få intaga hans broders.

Wilhelm Stenhammar.

På ett kort besök i hufvudstaden ha vi till Konsertföreningens tredje konsert återbördat vår värderade pianist och komponist Wilhelm Stenhammar, som då i båda dessa egenskaper medverkat med två nya kompositioner en pianokonsert och »Midvinter» för orkester och kör. Först i ett följande nummer kunna vi närmare yttra oss om dessa.

Vid ett par tillfällen förut ha vi haft anledning att införa porträtt och biografiska notiser om hr Stenhammar, hvilka därför nu må vara öfverflödiga. Vi vilja endast erinra om att han senast gästade här i januari förra året med två Beethoven-aftnar på Musikaliska akademien. Hr Stenhammars mångåriga musikaliska verksamhet, alltifrån hans första offentliga uppträdande, har varit kocentrerad här i Stockholm, där han gjort sig allt mer uppskattad och populär som pianist, kompositör och ackompanjatör, samt Nya Filharm. sällskapets dirigent. Den afslutades med hans uppträdande vid den stora musikfesten 1906 sista maj och första juni, då han medverkade som dirigent på Kgl. teatern, där han en tid, som vi veta, var anställd som kapellmästare. Från hösten samma år uppehöll han sig under ett år i Italien och kallades sedan, hösten 1907 till dirigent för Orkesterföreningen i Göteborg, hvilken befattning han fortfarande innehar. Stenhammar, född 7 febr. 1871, är sedan 1900 ledamot af Musikaliska akademien.

Rich. Strauss' »Elektra».

Första uppförandet at denna »Salome»-komponistens nyhet ägde rum, såsom vi nämnt, d. 25 januari i Dresden inför en publik af Strauss-beundrare, musiker, kritiker etc. från när och fjärran och under kapellmästaren Schuchs ledning. Föreställningen var »storartad» heter det och den närvarande tonsättaren blef upprepade gånger inropad.

För bedömandet af nyhetens verkliga framgång och betydelse vilja vi anföra hvad en kritiker i en af Tysklands förnämsta musiktidningar yttrar därom på färsk gärning efter premiären. Ett utdrag af hans kritik följer här.

»Behöfver man verkligen säga, då man ser namnet »Elektra» på programmet, att Richard Strauss komponerat densamma? Att skrifva musik till denna text af Hofmansthal har väl icke kunnat falla någon annan in än honom. Att komponera detta skräckdrama kan endast den komma att tänka på, som af begär efter det ovanliga, efter ett »noch nicht Dagewesenes» slagit in på det omöjliga. Något dylikt eggar väl ingen komponerande människa så mycket som Richard Strauss».

Hvad nu af premiären först framgick var att uppförandet var någonting alldeles utomordentligt, att Strauss i »Elektra»-partituret nedlagt en ännu större förmågs än förut i »Salome», att den till stor del internationela publiken ditkommit i den glada förväntan att få bevittna en ny triumf för den Strauss'iska sånggudinnan, — och så fick erfara att bifallet vid slutet rätt trögt grep in, att det först blef varmare när de utförande framträdde och bugande besvarade tacksamhetsbetygelserna, att i första rummet ropades in dirigenten Schuch, innan någon började ropa på Strauss. Om man nu sammanställer allt detta, finner man att, trots de allra gynnsammaste omständigheter vid denna första föreställning, verket icke kan sägas ha vunnit afgjord framgång.

Man hade på förhand talat om ett förfärligt orkesterlarm, som skulle förekomma i »Elektra», men på det hela

var detta icke värre än i »Salome», hvilket ju emellertid är betydligt nog. Vid första åhörandet tycker man att »Elektra»-partituret innehåller mera lyrisk stämning. Visst är att man här finner en större stegring af den musikaliska potensen hos denne märkvärdige komponist, nämligen i fråga om slagfärdig karakteriseringsförmåga och virtuositet i blandning af orkesterfärgerna. Om man gent emot denna orkesterväfnad håller fram de arma sångstämmorna i partituret, kunde man nästan påstå, att »Elektra» skulle göra ett öfverväldigande intryck, om de marterade varelserna på scenen fingo hålla mund och den dramatiska orkesterdikten där försinligades pantomimiskt. För öfrigt blir väl Strauss tvungen härtill om han fortgår på den väg han slagit in med »Salome» och än vidare beträdt med »Elektra». Ty hvilka sångare kunna till slut härda ut med denna rösttortyr?

Efter Wagner pocka alla, som vandra i hans fotspår, på tydligt textuttal, hvilket de absolut ställa framför den rena skönheten i afseende på sången. Om någon sångskönhet kan nu ej vara något tal i en Strauss-opera, men blir då i stället ordtydligheten tillgodosedd? I Elektra förekomma långa sträckor, där det »karakteristiska» staccato-stötandet och framslungandet af stafvelserna gör att knappt ett ord kan uppfattas. Man har gjort de äldre mästarne så skarpa förebråelser för att de uraktlåtit göra afseende på den »sångbara» gestaltningen af orddeklamationen. Nu hade vi sålunda här bådadera uppoffrade, den sångbara melodigestaltungen och ordens tydlighet.

Att anställa djupsinnigare betraktelser öfver huru vidt det Hoffmanthalska »Elektra»-dramat i grekiskt tragediebegrepp ingifver oss fruktan och medlidande och om musiken af Richard Strauss förhöjer, fördjupar, förbreder eller förflackar denna verkan — det kan jag nu ej inlåta mig på. Så mycket kan sägas efter premiärens slut, att i följd af ämnets gräslighet pjesen varar längre än att Strauss med all sin enorma förmåga kan tvinga åhörarna in i stämning. I en sak har den väl beräknande Strauss missräknat sig: kärlekselementet, vare sig det sunda eller perversa, saknas i »Elekta»-ämnet, ty att Chrysothemis önskar sig barn hör ej just till handlingen. Den dramatiska intensiteten mellan Klytemnestra och Elektra är emellertid oemotståndlig. Såsom den förstnämnda gjorde fru Schumann-Heink ett mäktigt intryck. Dramats höjdpunkt är väl Orestes' uppträdande. Der visar Richard Strauss att han har eld i ådrorna när det gäller stegringar. I fråga om instrumenteringen är Strauss en trollkarl, men i de lyriska momenten — för kontrastens skull — tager han sin tillflykt till nästan banala fraser. Hvad för öfrigt utförandet beträffar är fru Krull en förträfflig Elektra, fröken Siems utmärkte sig som Chrysothemis genom härlig röst och temperament; hr Perron var oöfverträfflig som Orest, men såg ej tillräckligt ungdomlig ut. De mindre rollerna voro väl besatta.

I »Elektra»-partituret finnas ofantliga »hårdheter», harmoniska ohyggligheter, men komponisten anser dem behöfliga för att fullständiga sin tonmålning; så bjuder han på kromatiska treklanger och kvintföljder; ofta nog tycks tonaliteten upphäfd och de mest heterogena tonarter blandas ihop. För att blott nämna ett exempel finner man på ett ställe c, dess, ess, e och f tillsammans. Sådana kokofonier skära en i örat, men hos Strauss får man taga det på köpet. Beträffande orkestern finner man här, likasom i »Salome», heckelfon, celesta, nibelungen-tuba och åtskilligt hemskt verkande bleckinstrument. I stråk-kören är violinerna och altarne trefaldt delade, violoncellerna delade i två grupper.

Felix Mendelssohn-Bartholdy och hans kvinnliga närmaste.

Om man kan säga om en konstnär att hans lif och verk voro ett, så kan det med rätta påstås om Felix Mendelssohn-Barholdy. Hans skapelser afspegla hans inre, hans musik blef ett språk för hans känslolif. Och hvad som mest öfvertygande klingar oss till mötes i den är kärleken, kärleken till Gud, kärleken till naturen och dess under, kärleken till kvinnan, men icke denna eldiga kärlek, som vi kalla lidelse, utan denna djupa, innerliga, på ett inre samförstånd uppbyggda kärlek, som är af evighetsnatur. Och denna kärlek till ädla kvinnor, hvilken han hyste och mottog, lyste som en sol öfver hans lif och följde honom från vaggan och till grafven.

Hans moder Lilla eller Lea Mendelssohn, född Salomon, lärde honom först känna den ljufvaste af alla känslor. En skön, klok och eftersökt flicka hade hon först efter öfvervinnande af mångahanda svårigheter fått gifta sig med den man hon älskade, med Abraham Mendelssohn, hvilken vid tiden för början af deras bekanskap var kassör på Fould'ska kontoret i Paris. Det unga paret lefde under de första åren af s'tt äktenskap på en vacker landtgård nära Hamburg och där föddes dem tre barn: Fanny, Felix och Rebecca. År 1811 flydde familjen för den franska usurpationen och drog till Berlin, där det yngsta barnet Paul kom till världen.

Fru Lea var den värderade medelpunkten i Mendelssohn'ska huset, en kärleksfull, omtänksam, men alls icke svag och efterlåten moder. Där hon fann fel i sina barns karaktärsanlag, där sökte hon med all energi att utrota dem; hon uppfostrade sina söner och döttrar till sträng pliktuppfyllelse, till besegrande af egoistiska begär, till allmän menniskokärlek och gudsfruktan. Själf begåfvad med ovanligt förstånd och fint bildad, sörjde hon för att barnens förträffliga själsgåfvor utbildades i alla riktningar, den stora musikaliska talangen hos Fanny och Felix, hvilken de ärft af henne, uppfyllde henne med glad stolthet. Ingenting skulle underlåtas för på det grundligaste utbilda denna gåfva. Hon gaf barnen själf den första musikaliska undervisningen, till dess hon fann det nödigt att anförtro dem åt högre lärareförmågor. Dock öfvervakade hon själf barnens lektioner.

Det var inget tvifvel om att Felix stod hennes hjärta närmast; den vackre, älskvärde gossen liknade henne själf mest till det yttre, hans första kompositioner mottog hon såsom dyrbara skänker och af hans framtid väntade hon mycket, icke för mycket, som vi veta.

För att gifva honom tillfälle att öfva sig i föredrag inför andra och i att dirigera inrättade hon söndagsmusiken, hvilken, sedan familjen inflyttat i det präktiga huset n:o 3 vid Leipzigergatan, hvari fanns en stor sal som rymde flera hundra personer, tog ett stort uppsving

Här samlade sig på sällskapsaftnarna betydande personer af hvarje ålder lefnadskall och samhällsställning, Henriette Herz och Rahel Varnhagen, båda litterära storheter, musikerna Zelter och Steffens, Humboldt och Schleiermacher, Droysen, Marx, Hensel, de båda Rietz, violinmästaren Ferdinand David, Lejeune-Dirichlet och andra. För alla anderika och konstnärliga sträfvanden hade fru Lea det varmaste intresse och förståelse; med vördnad och beundran blickade alla gästerna upp till henne.

Ehuruväl Felix, i synnerhet när han kom till mognare ålder, slöt sig mest till fadern, som han kallade sin bäste vän, bevisade han dock alltid modern den ömmaste kärlek. Då han var borta från hemmet, lät han alltid henne i intressanta bref få del af sina skapelser, sina framgångar och nöjen, hvilka bref hon ock gladt och med kvickhet besvarade. Ja, äfven med en och annan af hans vänner, t. ex. Ferd. David korresponderade hon för hans skull.

Då hennes make dog 1835 riktade sig hennes sons omsorger, äfven han djupt träffad af förlusten, på henne, som blifvit nervös och sjuk af hjärtlidande. Den ännu det oaktadt lefnadsglada frun dog d. 12 dec. 1843 efter det hon emellertid dagen förut haft gäster samlade hos sig.

(Forts.)

Ett konsertprogram från 1845.

Jenny Lind och Mendelssohn.

Vår berömda »svenska näktergal» Jenny Lind hade 1844 i Berlin firat enastående triumfer som Norma och Vielka i Meyerbeers för henne komponerade opera med detta namn. Därefter hade hon återvändt till Stockholm, där hon väckte ny beundran med sin Marie i »Regementets dotter», men begaf sig samma år ånyo till Tyskland för att gästa på flera scener, i detta land firad i de förnämsta aristokratiska, litterära och artistiska kretsar. Bland sina största beundrare räknade hon där Felix Mendelssohn-Bartholdy i Leipzig, och under vistelsen i denna stad deltog hon med honom i en välgörenhetskonsert, hvars program är bevaradt i ett musikhistoriskt museum i Frankfurt a. M. och som vi finna intressant nog att här återgifva i öfversättning:

Fredag d. 5 Dec. 1845.

Concert

I Gewandhaus-salen till förmån för

Orkester-änke-fonden

under medverkan af fröken

Jenny Lind

och herr General-Musikdirektör

Felix Mendelssohn-Bartholdy

Första afdelningen.

1. Ouverture till Euryanthe af C. M. v. Weber.
2. Scene och Aria ur Friskytten af C. M. v. Weber; sjungen af fröken Jenny Lind.
3. Concert för pianoforte i G-moll, komponerad och föredragen af herr General-Musikdirektör Felix Mendelssohn-Bartholdy.
4. Finale ur Euryanthe af C. M. von Weber. Euryanthes parti föredraget af fröken Jenny Lind.

Andra afdelningen.

5. Im Hochland, Ouverture för orchester af N. W. Gade.
6. Scene och Aria ur Figaro af W. A. Mozart, sjungen af fröken Jenny Lind.
7. Solo för pianoforte.
8. Sånger vid pianoforte, sjungna af fröken Jenny Lind.

Biljetter till 1 Thaler säljas hos musikhandlarne Breitkopf & Härtel samt Friedr. Kistner. Sedan vid kassan kostar biljetten 1 $^1/_3$ thaler.

Salen öppnas kl. 6 — Början sker kl. $^1/_2$ 7.

Concert-Directionen.

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit

för piano, 2 händer:

Österberg, Magnus: *Glada laxar.* Polka 75 öre.

för en röst med piano:

Myrberg, A. M: *Vesperklockan* (d—f) Pr. 60 öre; *Tystnad* (e—f) Pr. 50 öre.

———

På A.-B. Killbergs förlag, Helsingborg, har utkommit

för piano, 2 händer:

Wennerberg, Gustaf: *En morgon i hönsgården.* Tonmålning. Pr. 1 kr.

för en röst med piano:

Wennerberg, Gustaf: *Två sånger.* »Ensamhet» (c—e), »På sveden» (c—f). Ord af Z. Topelius. Pr. 75 öre.

Polkan af Österberg med vignett af glada, pokulerande studenter utanför »Flustret» i Upsala är en munter, välklingande dansmusik — Myrbergs sånger äro ganska stämningsfulla. »Vesperklockan» har ett klockliknande ackompanjemang af växlande tonika och dominant i ass-dur och f-moll. Orden äro af tonsättaren. Gustaf Wennerbergs musik är af enklaste faktur. »Hönsgårdens» tonmålning är rätt lustig. Man får i den höra hur tuppen gal, de stora hönsen och de små kycklingarna kackla och hönsen slåss. Sångerna af samme tonsättare äro i den gamla naiva stilen, hvardera blott en sida i omfång med särskildt textblad. »På sveden» är satt som duett att sjungas af en eller två röster.

Utländska musikers beskattning.

Med detta år har den nya lagen om beskattningen af utländska, här verkande musiker börjat tillämpas. Skatten utgår med 5 % af bruttoinkomsten, och om en musikartist medför biträde af t. ex. en ackompanjatör har han (eller om saken närmast rör en impressario) att utbetala 10 % af dennes gage.

En så beskaffad lag har länge varit ifrågasatt men icke förr än nu promulgerats. Redan för 20 år sedan aflät riksdagen till K. m:t en skrifvelse rörande utländska konsertgifvares bevillning. Hösten 1895 infordrade regeringen statskontorets och kammarrättens förnyade yttrande, som i början af 1897 blef delgifvet. Detta yttrande gäller närmast ett af tillsatta kommitterade utarbetadt förslag i ämnet. De båda ämbetsverken funno det vara bättre att bibehålla en fix afgift för en del föreställningar, och ansågo att denna bör utgå till något högre belopp i Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping och Gefle, än i öfriga orter inom riket. Lagen tycks sålunda vara riktad mot främmande artister, som komma till vårt land för att konsertera, detta för att gynna svenska sådana. Därtill har nu lagen riktats mot utländska musiker eller orkestrar som hitkommit eller importerats för uppträdande i konsert- eller kaffélokaler, till förfång mot inhemska yrkesmusiker. Att beskattnings-lagen nu å nyo kommit på tal och blifvit verklighet torde haft sin anledning i den opposition och agitation, som för ett par år sedan uppstod, när Orkesterföreningen i Göteborg bildades och en utländsk dirigent och och af främlingar mest bestående orkester då af denna förening engagerades. En beskattning af sådana slags utländska musiker är välberättigad, då därigenom i vidsträcktare mån anställning för svenska orkestermusiker skulle kunna beredas såväl i större orkestrar som i de mindre, hvilka förekomma i kaffélokaler.

Beträffande åter beskattningen af utländska, för helt korta besök hitkommande artister, kunna meningarne vara delade och fråga är om icke våra egna musikartister kunna ha mera gagn af att här få höra sådana än skada af en problematisk konkurrens med dem.

Då ifrågavarande lag i början af detta år tillämpades, skrefs härom privat till Dagens Nyheter från Köpenhamn följande: »Den svenska skatten på utländska konstnärer väcker det största uppseende särskildt inom den musikaliska världen i Köpenhamn, som är snart sagdt öfverbefolkadt af utländska musiker och musiksällskap. Redan för ett par år sedan agiterade orkesterföreningen förgäfves för att få dessa utländska musici beskattade för att på så sätt hindra konkurrensen. Men såväl regeringen som riksdagen, pressen och andra musikkorporationer voro eniga om att ingen åtgärd borde vidtas. Ett af hufvudskälen för denna afvisande hållning var att andra nationer naturligtvis komme att svara med repressalier. Sedan Sverge nu infört sin skatt har orkesterföreningen ånyo väckt frågan på tal, och det agiteras nu kraftigt för att värja sig mot utlänningarna. Politiken skrifver i dag i en ledare att det ej kan förnekas att konjunkturerna nu äro förändrade och att det nu finns utsikt till att kunna trygga de danska musikernas ställning. Svenskarna ha gjort början, och andra folk komma att följa deras exempel, men det är fråga huruvida denna början någonsin borde gjorts. I alla händelser få svenskarna bära ansvaret.»

I fråga om orkestermusiker kan, som sagdt, verkligen konkurrens komma ifråga, särskildt då det gäller längre eller kortare, kanske fast, anställning. Men helt annat är då gäller

tillfälligt konserterande af artister, kanske af första rang. Dessa komma helt visst att stöta sig på denna beskattningslag, och detta så mycket mera som här i Stockholm det ännu ej finns en tillräckligt stor konsertlokal för att deras konserterande skulle kunna påräknas blifva tillräckligt inbringande, då förhöjda konsertpris här skulle med all säkerhet i hög grad minska antalet konsertbesökande. En lagen tillhörande bestämmelse om att en främmande konsertgifvare skall uppgifva hemort samt födelseår och dag synes därjämte onödig och verkar både löjlig och förhatlig.

Dödsfall år 1908

inom musik- och operavärlden. *

Agrenjeff, Slawiansky, rysk orkester- och körledare, † i Rutschuk vid slutet af sommaren, 70 år. På vidsträckta konsertresor gjorde han propaganda för kännedom om rysk folkmusik och slavisk nationalsång.

Clarice, Justin, operettkompositör, f. 16 okt. 1863, har i början af hösten aflidit i Toulouse. Han var elev af Paris-konservatoriet och har skrifvit en mängd operetter för denna stad. I början af säsongen 1907 hade hans operett »Flickorna Jackson» mycken framgång här på Oscars-teatern likasom äfven i de andra nordiska hufvudstäderna.

Chueca. Federico, fruktsam spansk operettkomponist (»Spaniens Offenbach») afled under sommaren i Madrid.

Euken, Henrich van, tysk komponist, f. 1861 i Elberfeld. † 28 aug. i Berlin. H. van Euken, elev af Leipzig-konservatoriet har hufvudsakligen verkat i Berlin som lärare i pianospel, teori och kontrapunkt. Som komponist är han mest känd genom ett större antal sångar.

Fürstner, Adolf, seniorn bland Berlins musikförläggare, f. 2 jan. 1835, afled under sommaren i Nauheim.

Geavaërt, François, Auguste, ansedd musiklärd och komponist af operor m. m., f. 31 juli 1828 i Huysse n. Ondenard, † julafton i Bryssel.

Gottschalg, Alex. Wilhelm, berömd orgelspelare. organist och lärare, f. 14 febr. 1827 i Mechelrode n. Weimar, † därst. 31 maj.

Götze, Augusta, tysk sångerska och sånglärarinna, f. 24 febr. 1840 i Weimar, † d. 29 april.

Halévy, Ludovic, fransk författare, f. 1. juli 1834, † 8 maj i Paris. Tillsammans med Meilhac och andra har han skrifvit text till flera operetter och äfven operor.

Hedberg, Frans, Teodor, skald och författare af teaterpjäser och operatexter, f. d. operaintendent, f. d. 2 mars 1828 i Stockholm, afled härst. d. 8 juni.

Homeyer, Paul, Joseph. Maria, utmärkt orgelvirtuos, f. 26 okt 1853 i Osterode i Hartz, afled förra hösten. Härstammande från en musikalisk familj, son till organisten Homeyer, studerade han vid universitetet och konservatoriet i Leipzig, där han under många år varit lärare i orgel och teori vid konservatoriet samt organist vid Gewandhaus efter att förut ha gjort framgångsrika konsertresor i Italien och Österrike. Han har utgifvit orgelverk af J. S. Bach, Mendelssohn och Schumann, hvilka vunnit mycket erkännande.

Hultgren, Aron, pianist, organist i St. Pauli i Malmö, f. i Lerum, Älfsborgs län, d. 16 jan. 1842 † i Malmö under förliden december.

Kretschmer, Edmund, professor, organist och komponist af operor m. m., f. d. 31 aug. 1830, † i början af sept. i Dresden.

Lagergren, Sven, **August,** musikdirektör, organist, lärate vid musikkonservatoriet i Stockholm, professor, f. d. 2 juni 1848 i Gärdserum, Kalmar län, † d, 10 juni å sitt sommarhem å Vermdön.

Lindegren, Johan, kantor i Storkyrkan härst., musiklärare; körsångare vid operan, komponist och ansedd kontrapunktist, f. i Ullared, Hallands län, d. 7 jan. 1842, † härst. d. 8 juni.

Lucca, Pauline, berömd operasångerska, f. d. 25 april 1841 i Wien, † d. 28 febr. År 1869 gift med baron von Rhaden, men skild från honom 1872; 1886 konserterande i Stockholm och 1887 gäst på k. operan härstädes.

Lundmark, Carl, Vilhelm, Victor, operasångare, f. d. 27 febr. 1859 i Upsala, † d. 18 dec. härstädes. L. var från 1885 anställd vid Stockholmsoperan.

Mac Dowel, Edward, Alexander, pianist, en af Amerikas få betydande komponister, f. d. 18 dec. 1861 i New York, † i början af året, sinnesrubbad. Efter studier i Tyskland anställd som pianolärare där, fr. 1888 bosatt i Amerika.

Mason, William, ansedd amerikansk pianist, f. 24 jan, 1829 i Boston, † under sommaren i New York.

Müller-Hartung, Karl, professor, komponist, f. d. 19 maj 1834 i Stadtsultza (Thüringen) † d. 18 juni i Charlottenburg, (Berlin).

Rimsky-Korsakow, Nikolai, Andrejewitsch, berömd rysk tonsättare, f. d. 21 maj 1844 i staden Tichwin, (guv. Novgorod), † d. 21 juni på sin landtgård Lübenik.

Sarasate, Pablo de, berömd spansk violinvirtuos, f. d. 10 mars 1844 i Pamplona, † d. 21 sept, i Biarritz.

Schwalm, Robert, professor, komponist, f. 5 dec. 1845 i Erfurt, afled den 4 aug. i Elbing. Efter att ha genomgått Leipzig-konservatoriet var han 1870—75 dirigent för flere musikföreningar i Elbing och sedan i Königsberg samt utnämndes 1897 till professor. Utom flere manskörer med och utan orkester har han skrifvit flere pianosaker en opera »Frauenlob», en orkesterserenad, ett oratorium »Der Jüngling zu Nain», en stråkkvartett, konsertstycke för violoncell m. m.

Taffanel, Claude **Paul,** utmärkt flöjtvirtuos, f. 16 sept. 1844 i Bordeaux, afled vid slutet af året i Paris. Lärjunge af Dorus och i komposition af Reber har han sedan 1892 varit musikdirektör vid Stora operan och dirigent för konservatorie-konserterna samt flöjtprofessor vid konservatoriet i Paris.

Varney, Louis, fransk operettkomponist, f. 1850 i Paris, afled där vid slutet af sommaren. Han är här mest bekant genom operetten »Musketörerna i klostret», Hans operett, »d'Artagnan» uppfördes här 1905 på Östermalmsteatern.

Wilhelmy, August, berömd violinvirtuos, f. d. 21 sept. 1845 i Usingen (Nassau), afled d. 22 januari i London, sedan 1894 professor där vid Guild Hall music-school.

*) Utförligare nekrologer i föregående årgång och början af denna öfver de flesta personer i denna förteckning.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

Febr. 16, Bizet: *Carmen* (Don José: hr Herold, gäst; Carmen, Michaela, Frasquita, Mercedes: fruar Jungstedt, Bartels, frkn. Lagergren, Hulting; Escamillo, Zuniga, Morales: hrr Oscár, Strömberg, Mandahl; Remendado, smugglarhöfdingen: hrr O. Strandberg, Ericson).
17, Mozart: *Don Juan.*
18, *3:e Symfonikonserten.* 1. J. Brahms: Symfoni n:o 3. F-dur; 2. J. Sibelius: En saga. Tondikt för orkester; 3. Adolf Wiklund: Konsert för piano (frk. Molander) och ork. n:o 1 E-moll.
16, Wagner: *Lohengrin* (Lohengrin: hr Herold, gäst).
20, Donizetti; *Regementets dotter.* Balett: *Dockféen.*
21, 28, *Värn ländingarne* (Matiné).
21, Mascagni: *Pä Sicilien* (Toriddo: hr Herold, gäst; Santuzza, Lola, Lucia: fru Lizell, frkn. Edström, Karlsohn; Alfio: hr Oscár); Leoncavallo: *Pajazzo* (Canio: hr Herold, gäst; Nedda: fru Oscár; Tonio, Beppe, Sitvio: hrr Stiebel, Malm, Oscár).
22, Puccini: *Madame Butterfly.*
23, Verdi: *Aida* (Radames: hr Herold, gäst).
24, Tschaikowsky: *Eugen Onegin*
25, Thomas: *Mignon.*
26, Wagner, *Tristan och Isolde.*

27, Humperdinck: *Hans och Greta.* Balett: *Dockfeén.*
28, Verdi: *Trubaduren* (Manrico: hr Herold, gäst).

Oscars-teatern.

Febr. 16—28, Sidney-Jones: *Geishan.*
21, 28, Lehár: *Den glada änkan* (Matiné).

Musikal. akademien.

Febr. 18, 21, Brüsselkvartettens 2:a och 3:e historiska kvartettaftnar.
23, 28, Konsert af Edouard Risler.
28, Typografföreningens konsert, Biträdande: fru Afzelius-Bohlin, hrr Lindhé, V. Viklund.

Östermalms-teatern.

Febr. 22—25, Konserter af ryska Slawjanski-kören.

Östermalmskyrkan.

Febr. 27, Konsert af Slawjanski-kören.

Gästspelet af hr Herold har denna gång gynnats af samma framgång som förr. Hittills har han som ofvan synes uppträdt i sina här kända partier, Don José, Lohengrin, Toriddo, Canio och Radames. Efter någon hvila gafs »Tristan och Isolde» för tredje gången d. 26 febr. för tämligen godt hus.

3:dje Symfonikonserten å operan inleddes med Brahms' 3:dje symfoni, hvarefter följde en nyhet för oss, Sibelius »En saga». En mystisk, ofta dunkel dager, afbruten af starka dissonansrika färgskiftningar genomgår det hela, som är i tonsättarens kända stil. Det hela är en originell, intressant komposition. Sagans innehåll förefaller som om den skulle handla om spök- och röfvarhistorier. En färsk nyhet var Adolf Wiklunds pianokonsert. Tonsättaren har förut dokummenterat sig såsom en af våra mest begåfvade genom en af Konsertföreningen i nov. 1904 uppförd konsertuvertyr för orkester, större och mindre pianokompositioner m. m. Denna pianokonsert är stort anlagd i nyare stil med briljant pianoparti och ofta goda orkestereffekter. Det hela saknar emellertid den organiska enhet, som skulle bringa en lugnare och klarare form i kompositionen, hvilken med stor talang framfördes i principalstämman af fröken Aurora Molander, vår utmärkta pianist. Såväl hon som komponisten blefvo varmt hyllade efter konsertens slut, som anfördes af hr Jernefelt med vanlig dirigent-talang. Hr Ad. Wiklund är, som bekant anställd vid Berlinoperan såsom solist-repetitör.

Då öfverallt inom musikvärlden, äfven i våra grannlands hufvudstäder, minnet af Mendelssohn-Bartholdy firats med anledning af att 100:de årsdagen af den berömde tonsättarens födelsedag inträffade i början af februari månad, kunde man ha väntat att äfven å kgl. operan här, när nu en symfonikonsert gafs, någon af hans kompositioner kommit i åtanke vid programmets uppgörande, hvilket ländt teatern till heder. I Göteborg hedrades hans minne d. 10 febr. med en konsert, hvarvid uteslutande Mendelssohn-verk utfördes, däribland hans A-dur-symfoni, hvilken här gärna kunnat uppföras i st. f. Brahms', eller ock någon af hans uvertyrer, såsom nu mångenstädes skett, upptagits på programmet. Kanske då också publiken varit talrikare. Att den nu var så gles, kan väl i första rummet tillskrifvas den samtidigt gifna Brüsselkonserten med Beethoven-program på Musikaliska akademien inför fylld salong. Då denna konsert långt förut varit annonserad och naturligtvis skulle locka fullt hus, var det gifvet att en stor del af vår musikpublik, som brukar bevista symfonikonserterna, skulle saknas i teatersalongen, detta i strid med teaterns eget intresse och skyldig hänsyn till symfonikonserternas abonnenter. Herr Herolds gästspel kunde mycket väl ha bestämts till samma dag i stället för dagen därpå.

Till hedrande af Mendelssohns minne uppförde Nya Filharmoniska sällskapet hans oratorium »Paulus» i Östermalmskyrkan d. 16 febr. Oratoriet är erkändt som ett mästerverk och visar att icke blott i Bachs och Händels åldriga och på sin tid konventionela stil, utan äfven i modernare form ett oratorium kan göra ett stort intryck genom religiös stämning och skön musik. Efter den mäktiga inledningskören kunna flera andra anslående körer och esemblen uppräknas; ariorna äro välbekanta, som särdeles vackra, särskildt de båda för baryton i första afdelningen »Gud var mig nådig» och »Jag tackar dig, herre Gud». Med mindre hurtigt tempo och ett känsligare föredrag skulle dessa nu ha gjort bättre verkan. Sopranpartiet skulle också ha vunnit genom mindre forcerad röststyrka, tenorpartiet utfördes vackert af hr N. Fahlman, och öfriga solisterna voro fru M. Högberg och löjtnant E. Elfgren. Oratoriet fick för öfrigt ett godt utförande under hr Aulins ledning, och såväl kören som den medverkande Konsertföreningens orkester förtjäna beröm. En del uteslutningar voro, som vanligt, vidtagna vid uppförandet.

Den förstklassiga Brüssel-stråkkvartetten hade äfven denna gång »fullt hus» på sina tre historiska konserter i Musikaliska akademien. Från början ha medlemmarne i kvartetten utgjorts af 1 violinen Franz Schörg, 2 violin Paul Miry, altviol Hans Daucher; nu hade i st. f. mr Gailhard, hr Joseph Malkin öfvertagit violoncellpartiet och visade sig som en god ackvisition genom artistisk och smakfull behandling af sitt instrument. Nu som vid förra konserterandet här hade en skärm anbringats på estraden bakom de spelande. Ändock blef pianissimot i hastigare tempo, såsom i Beethoven-kvarten å första soarén, för svagt för att spelet fullt tydligt skulle kunna göra sig gällande. Samspelet var för öfrigt lika fulländadt som förr. Första konserten hade på programmet: Haydn: Op. 77, n:o 1, G-dur; Mozart: Ess-dur (Litloff n:o 14) Beethoven op. 18, n:o 3, D-dur; andra konserten endast Beethoven: op. 18, n:o 2 G-dur; op. 135. F-dur; op. 131 Ciss-moll; tredje konserten: Franz Schubert: op. 29, A-moll; J. Brahms: op 67, B-dur; A. Dvoråk: op. 96, F-dur — allt stråkkvartetter.

Äfven Stockholm har nu fått göra bekantskap med den i utlandet länge kända och berömda Slavjanski-kören. Denna grundades af Dmitri Agrenjeff Slavjanski, som från 1868 med kör och äfven orkester företog vidsträckta konsertresor med mål att göra rysk och slavisk musik bekant i utlandet. Efter hans död förra sommaren har hans dotter Margarita varit körens ledarinna. Kören utgjordes här af ett dussin damer klädda i praktfullt broderade dräkter och hufvudbonader, liknande en brudutstyrsel, ett mindre antal gossar och resten män, äfven i lysande och guldbroderade nationaldräkter. Kören, öfver 30 personer, har vackra röster, däribland en tenor- och en barytonsolist; ledarinnan sjunger själf sopransolo i kören och anför vänd till publiken, med några stilla handrörelser. Sammansjungningen är förträfflig med imponerande styrka och subtilaste pianissimo. Basarna, däribland ett par gående på djupet till kontra-ass, äro miakulösa. Programmet utgör mest slavisk musik, mycket i mollton. På den 5:te konserten, i Östermalms-kyrkan var kören svartklädd och dir. O. Blom spelade orgelsoli. Annars ackompanjerades kören vid konserterna, som ägt rum på Östermalmsteatern, af orgelharmonium. Vi ha nu icke utrymme att lämna någon redogörelse för programmen men ämna sedermera nämna något om dem.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kungl. teatern. Kammarsångaren Wilh. Herold har under nu pågående gästspel i dessa dagar för första gången här uppträdt som Manrico i »Trubaduren» och Rodolphe i Bohème.

Hr John Forsell har undertecknat med Metropolitan-operan i New York kontrakt om anställning nästa spelår, från början af november till fram i april, med prolongationsrätt af kontraktet på tre år. Repertoaren omfattar operor på italienska, franska och tyska; hvarje hans roll skall sjungas på originalspråket.

Musikaliska akademien höll d. 25 febr. under ordförandeskap af preses justitierådet Karl Silverstolpe

ordinarie månadssammankomst, hvarvid akademiens utländske ledamot pianisten Edouard Risler var närvarande.

Till biträdande lärare i tyska språket vid musikkonservatorium utsågs pastor F. H. Hartmann. Läraren vid musikkonservatorium musikdirektör J. A. Johnsson beviljades begärd tjänstledighet under två månader, från och med den 1 april, och förordnades till vikarie under ledigheten musikdirektör Ernst Willners.

Vid sammanträdets slut föredrogos en del sånger af konsertsångaren John Husberg, hvilken under de båda näst föregående åren innehaft Jenny Linds stipendium för idkande af sångstudier i utlandet.

Aulinska kvartettens femte kammarmusikkonsert äger rum den 4 dennes i K. F. U. K:s högtidssal med svenskt program och under medverkan af Wilhelm Stenhammar.

Musikföreningens andra konsert för säsongen, hvarvid till firande af 100-årsminnet af Haydns död d. 31 maj 1809 uppföres oratoriet »Årstiderna», äger rum d. 8 mars i Musikaliska akademien. Solister bli fröken Hesse, hrr Malm och Johanson.

Sångerskan fru Beda Rönnberg-Halvorsen har under medverkan af sin elev, fröken Nimor Samson, gjort en konsertturné till de norrländska städerna under förra månaden.

Emma Holmstrand och Ellen Beck, den svenska och danska sångerskan, ha under januari uppträdt på konserter i London.

Upsala. På Norrlands nations sal har nyligen konserterats af pianisten Edouard Risler samt af Slawjanskikören.

Falun. Ett filharmoniskt sällskap bildades här vid sammanträde d. 17 februari. Sällskapet räknar omkring 100 aktiva medlemmar, däraf 65 i kören och 40 i orkestern, samt 125 passiva ledamöter. Till sällskapets dirigent och ordförande valdes v. lektor D. Nylund.

Göteborg. Stora teatern har fortfarande haft att bjuda på »Dollarprinsessan» och som matiné »Den sköna Helena». Konserterna i andra hälften af februari ha utgjorts af Orkesterföreningens. Af de båda populära söndagskonserterna d. 14 och 21 febr. hade den 1:a följande program: Schubert: 1 Uvertyr till »Rosamunda», 2 Andante ur stråkkvartetten, A-moll (f. stråkork.); M. Bruch: Scherzo ur D-moll-Symfoni, n:o 3; Dvoråk: uvertyr till »Der Bauer ein Schelm». Sarasate: »Zigenarvisor f. violin (hr H. Rittermeister)och marsch ur »Aida» af Verdi; den andra konserten: 1 Mozart: Balettmusik ur »Les petits riens»; 2 Auber: uvertyr till »Den stumma»; 3 Nocturne af Chopin, »Elfentanz» af Müller för violin (hr Jensen); Liszt: Tarantella ur »Venezia och Napoli». Vid Ork.-För:s 3 abonnemangskonsert d. 19 medverkade som solist den utmärkta sångerskan fröken Tilly Koenen, som sjöng »Judiths Siegeslied» af von Eyken samt sånger af Schumann och Rich. Strauss. Orkesternumren utgjordes af Saint Saëns' A-moll-symfoni, Borodins »Steppenskizz» och Ungersk Rhapsodi af Liszt. Af symfonikonserterna den 17 och 24 febr. hade den första på programmet: 1 Schumann: uvertyr till »Manfred; 2 M. Reger: Variationer och Fuga öfver ett lustigt tema af J. A. Hiller; op. 100; 3 Beethoven: Symfoni; C-moll; andra konserten: 1 Bach: Suite, C-dur; 2 Liszt: Marzeppa; 3 Dvoråk: Symfoni n:o 3, F-dur op, 76. Musikföreningens 3:e kammarmusiksoaré d. 20 febr. gafs med biträde af Brüsselkvartetten, som utförde kvartetter af Mozart: n:o 14 Ess-dur; Brahms: op. 67, B-dur och Beethoven: op. 18, n:o 3, D-dur.

Från våra grannland.

Helsingfors, Febr. 11—26. Teatrarnes musikföreställningar ha i denna månad utgjorts af Finska teaterns uppförande af »Regementets dotter» och Brunnshus-teaterns operetter: »Lilla helgonet», »Lyckoflickan» och »Corneville klockor», alla med fru Hilda Castegren som gäst, hvilken som Serpolette i sistnämnda operett d. 26 afslutade sitt gästspel. Utom de vanliga populära konserterna i Societetshuset med solister samt folkkonserter har Filharmoniska sällskapet gifvit sin 8:e symfonikonsert den 24 febr. med den utmärkta violinisten Arrigo Serato som solist. Programmet upptog: 1 Tschaikowsky: Symfoni n:o 4; Mozart; violinkonsert, Ess-dur; 3 Gluck: Balettmusik ur »Paris och Helena». En folkkonsert gafs den 24 febr. af barytonsångaren Hjalmar Frey och dagen därpå konserterade pianisten Elli Rängman med 3 Liszt-nummer: konserter i A-dur och Ess-dur samt Sonat H-moll. D. 24 febr. gafs konsert af operasångaren J. W. Tartakoff, från Maria-teatern i Petersburg o. sopransångerskan fru Schischmareff-Usoff med biträde af filharm. ork., fru Irene Renvall och dir. Kajanus. Konsertsgifvarne sjöngo arior ur »Jolantha» samt duett ur »Radcliff» af Cui; orkestern utförde Rimsky-Korsakoffs symfoniska dikt »Sadko» och Tschaikowskys fantasie »Francesca da Rimini». Till i mars annonseras konserter af Brüssel-kvartetten och operasångerskan fröken Irma Tervani (Ackté).

Kristiania, Febr. 14—27. Af pjeser med musik har Nationalteatern fortsatt att gifva »Prinsessan Rosenröd och de sju vildänderna» samt »Den glada änkan»; Centralteatern har uppfört »Konung för en dag» och fr. 19 febr. som nyhet »Mannen med tre hustrur». D. 13 och 20 gaf hr Hjalmar Arlberg »sångaftnar», d. 17 och 19 frk. Julia Culp från Berlin »romanskonserter», och d. 24 violinisten Court Gross konsert. Nationalteatern har gifvit ett par symfonikonserter, d. 14 febr. med pianisten Fridtjof Backer-Gröndahl som solist, då programmet upptog: 1 Mendelssohn-Bartholdy: uvertyr »Hebriderna» samt Scherzo ur »En midsommarnattsdröm; Grieg: pianokonsert; 3 Rimsky-Korsakoff: Caqriccio espagnole; 4 pianosoli af Paderewski; Dvoråk, Liszt; 5 Tschaikowsky: Elegie; Brahms: Ungersk dans. — Vid den andra konserten, d. 20 febr. medverkade den svensk-engelska pianisten frk. Mary Olson, som spelade Rubinsteins D-moll-konsert och Chopin-soli. Orkestern utförde Sindings »Rondo infinito», Bachs konsert för violin, flöjt, oboe, trumpet och orkester samt till slut förspel till »Lohengrin».

Köpenhamn, Febr. 11—27. Kgl. teaterns program med musikpjeser för denna tid har upptagit »Elverhöj», »Liden Kirsten», »Det gör de alle», »På Sicilien», »En midsommarnattsdröm», »Mästersångarne», »Maskerade», »Lohengrin» o. baletten »Napoli». Konserter ha gifvits, d. 12 af Al. Heinemann, d. 13 och 23 af Brüsselkvartetten, d. 13 och 20 af den berömde, spanske violinisten Joan Manén; d. 15, 17 och 19 af Edouard Risler, d. 16 af Eugène Ysaye (sista); d. 22 gaf frk. Julia Culp »sångafton». Vid 15:de Palä konserten d. 21 medverkade sångerskan frk. Ellen Beck och komponisten Louis Glass. Programmet upptog: 1 Glass: Symfoni, D dur, n:o 3, op. 20 (»Skogssymfoni»); 2 Mozart: Aria ur »Titus»; 3 Grieg: Peer Gynts hjemfart, Solveigs sang; 4 Sånger; 5 Saint-Saëns: »Mohrisk rhapsodi» ur suite »L' Algerienne».

Rättelser.

I Anteros' musikbref förra numret äro att iakttaga följande rättelser. Sid 27, r. 23 uppfr. står Olympia, läs Olympie; r. 24 uppfr. utgå orden: i själfva verket; r. 17 ndfr. står: veberianerna, läs weberianerna; r. 11 ndfr. står: Puccinis, läs: Pacinis: sp. 2, r. 19 uppfr. står: urartadt, läs: urartat; r. 23 står: musikdramtisk, läs: musikdramatisk; r. 40 står: ymning, läs: ymnig; sp. 3, r. 23 ndfr. står: exkution, läs: exekution; r. 31 står: själfmant, läs spontant; Sid. 28, sp. 1, r. 25 uppfr. står: Adréa; läs: Andréa; r. 20 ndrfr. står: »Vitale», läs: Vitale; sp. 2, r. 18 ndfr, står: olika, läs: dylika: r. 24 uppfr. står: Teátre, läs: Teátro.

I Musik- och Bokhandeln:
Populär
Piano-Skola
med
Klaviatur-Tabell
för noternas snabba inlärande.
Ny lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter
Prof. **H. von Bocklet.**
Häft. 3 kr., i pappband 3:20, clothband 4 kr.
Elkan & Schildknechts Musikhande
28 Drottninggatan 28.

För Porträttsamlare
Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

J. G. Malmsjö
PIANINON
FLYGLAR
Göteborg.

Tonminnen.
Melodiska Pianostycken.
Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af *Frans J. Huss.* Pris 1 kr.
Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.*

OBS.! Vacker nyutkommen musik!
MENDELSSOHN-ALBUM
för piano, innehållande:
Klavierstück, Scherzo, Gondellied med *Felix Mendelssohn-Bartholdys* porträtt. Pr. Kr. 1: 25.
I musikhandeln och på Svensk Musiktidnings Expedition.

J. LUDV. OLHSSON
STOCKHOLM.
Hamngatan 18 B.
Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för instrumentets bestånd.
Obs.! **Hufvuddepôt** för **Blüthners** och **Rönischs** världsberömda Flyglar och Pianinos.

Violin-strängar, äkta Romerska (direkt importerade. Garanteras alltid färska och af **utsökt god** kvalitet. D. A. E. pr st. kr. 0,50, 1/2 duss. kr. 2,50. Alla öfriga sorters strängar på beställning), Erik Pettersson, Lärkan 5, Borås. Sändes franko mot insänd likvid i frim. ell postanv. (G. 4941).

Obs.! Värdefull musik!
För piano, två händer.
SCHERZO
af **Emil Sjögren**
tillegnadt fru *Valfrid Bexson Lind.*
Pris 1 kr.
SVENSK MUSIKTIDNINGS EXPEDITION, Kammakaregatan 6.

PIANOLEKTIONER
efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.
Kammakaregatan 6, I tr. öfv. gården.
Frans J. Huss.

Å **Expeditionen** och i **musikhandeln** finnes att tillgå
Schumann-Album
med porträtt af
Robert Schumann.
Pris kr. 1: 25.
Pianostycken: ***Inträde i skogen*** — ***Jägaren på lur*** — ***Fughetta*** — ***Småstycke*** — ***Fantasi-Dans*** samt sång: ***Folkvisa*** med svensk och tysk text.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 29:de årg., — för hvarje musikaliskt hem — *utgifves 1909 efter samma plan som förut, innehållande* ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården,*** *i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor. I* ***landsorten*** *bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.*

OBS!. Biografier och porträtt i N:o 1: Oskar Lejdström — Paul Juon — Carl Lundmark; i N:o 2: Engelbert Humperdinck — Signe Rappe (som Elsa i »Lohengrin»); **— Bror Pettersson-Persfelt; i N:o 3: Felix Mendelsohn-Bartholdy — Hjalmar Arlberg — Ernst von Dohnànyi; — i N:r 3: Eugène Ysaye — Wilh. Herold.**

INNEHÅLL.

Edouard Risler (med porträtt). — Carl Lejdström (med porträtt). — Wilhelm Stenhammar (med porträtt). — Richard Strauss' »Elektra». — Felix Mendelssohn-Bartholdys kvinnliga närmaste. — Ett konsertprogram från 1845. Jenny Lind och Mendelssohn. — Musikpressen. — Utländska musikers beskattning. — Dödsfall under år 1908. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten samt från våra grannland. — Rättelser. — Annonser.

Tryckeriaktiebolaget Skandia, Stockholm 1909.